

Αδάμαστη φύση

εκπαιδευτικό έντυπο
με αφορμή την έκθεση
της Αφροδίτης Λίτη
στο Μουσείο Περιβάλλοντος
Στυμφαλίας

Η Αφροδίτη Λίτη αντλεί από την αρχή την έμπνευσή της από τη φύση. Μέταλλα, καθρέφτες και ψηφίδες είναι τα μέσα με τα οποία μεταπλάθει τις εικόνες του φυσικού κόσμου, αξιοποιώντας τις σπουδές της στη γλυπτική και το ψηφιδωτό, τις οποίες εμπλουτίζει συχνά με τις δυνατότητες που προσφέρει η τεχνολογία και ιδιαίτερα ο φωτισμός με νέον. Μετασχηματίζει την πραγματικότητα σε υπερμεγέθεις παραστατικές εικόνες του φυσικού κόσμου, που αναπτύσσονται στο έδαφός αιωρούνται, και δημιουργεί μια ποιητική, ονειρική ατμόσφαιρα με φύλλα, καρπούς, λουλούδια, σκαθάρια, σαύρες, κλαδιά και δέντρα με πουλιά ή φυσικά στιγμιότυπα. «Δύο είναι τα θέματα που παίζουν κυρίαρχο ρόλο: η φύση και ο μύθος», λέει η ίδια.

Όταν όμως τα πουλιά είναι καθισμένα σε δέντρα και κλαδιά γυμνά και ο πυρήνας των καρπών φλέγεται, η ονειρική ατμόσφαιρα μετατρέπεται σε διαμαρτυρία ενάντια στην καταστροφική επέμβαση του ανθρώπου.

Το Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας αποτέλεσε τον ιδανικό χώρο για να εκφραστεί μια από τις πιο χαρακτηριστικές εκφάνσεις της «αδάμαστης φύσης», η οποία μπορεί να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες.

Ο επισκέπτης της έκθεσης καλείται να διαισθανθεί ότι φύση και άνθρωπος οφείλουν να συμπορεύονται, τηρώντας αμοιβαίους κανόνες συμβίωσης που εξασφαλίζουν την αρμονική συνύπαρξή τους.

Περιηγηθείτε νοερά στο Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας εδώ:

360° Εμπειρία | Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας | ΠΙΟΠ

και στην περιοδική έκθεση "Αφροδίτη Λίτη: Αδάμαστη φύση" εδώ:

<https://www.youtube.com/watch?v=DCPkWTQ7B-s>

Η Αφροδίτη Λίτη γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε γλυπτική, ψηφιδωτό, νωπογραφία και αγιογραφία στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας (1972-78), με καθηγητές τους Γιάννη Παππά, Γιάννη Κολέφα και Κωνσταντίνο Ξυνόπουλο. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της διακρίθηκε με βραβεία, επαίνους, υποτροφίες του ΙΚΥ, καθώς και με υποτροφία του Ιδρύματος Μ. Κασσιμάτη, το 1978, για τριετείς μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό. Την ίδια χρονιά, ως υπότροφος της ιταλικής κυβέρνησης στο Università Degli Studi του Μιλάνου, παρακολούθησε μαθήματα ιταλικού πολιτισμού. Το 1983-86, με υποτροφία του ΙΚΥ, πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο University of London. Το 1985 τιμήθηκε με βραβείο γλυπτικής από το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος. Από το 1978 έως το 2000 εργάστηκε ως μουσειακή γλύπτρια στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Από το 2000 έως και σήμερα διδάσκει

στον Τομέα Γλυπτικής της ΑΣΚΤ. Με αφετηρία το 1978 έχει συμμετάσχει σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Επίσης, έργα της κοσμούν ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές.

Άφηγηθείτε ιστορίες!

Χρόνος: 10 λεπτά

Στη πρώτη φωτογραφία βλέπετε κουκουβάγιες.

Θυμάστε ποιος θεός σύμβολο ήταν η κουκουβάγια;

Στη δεύτερη φωτογραφία βλέπετε τμήμα από το «Χαλί»

που φιλοτέχνησε και παρουσίασε η καλλιτέχνης στην περιοδική έκθεση του Μουσείου «Αφροδίτη Λίτη: Αδάμαστη φύση».

Έχετε εντοπίσει εργαλεία υφαντικής στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου Περιβάλλοντος Στυμφαλίας;

Στο Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας, μπορείτε να παρατηρήσετε αρχαία εξαρτήματα υφαντικής, βαρίδια για τον αργαλειό (αγνύθες).

Θυμάστε κάποιον
αρχαίο μύθο
ή κάποιο παραμύθι
για τις υφάντρες;

Αγνύθες (αρ. καταγραφής 485, 486, 487).
Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας
© Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Μπορείτε να αντλήσετε πληροφορίες από τα εκπαιδευτικά έντυπα "Ελάτε να υφάνουμε", που θα βρείτε εδώ:

https://issuu.com/piop_media2008/docs/piop_education_07

και "Μύθοι και ιστορίες από την αρχαιότητα", που θα βρείτε εδώ:

https://issuu.com/piop_media2008/docs/mythoi-kai-istories-apo-thn-archaiotita

Γνωρίζετε τη χαρακτηριστική φράση που αναφέρεται σε εργαλείο της υφαντικής και που τη χρησιμοποιούμε συχνά για να ξεκινήσουμε ένα παραμύθι;

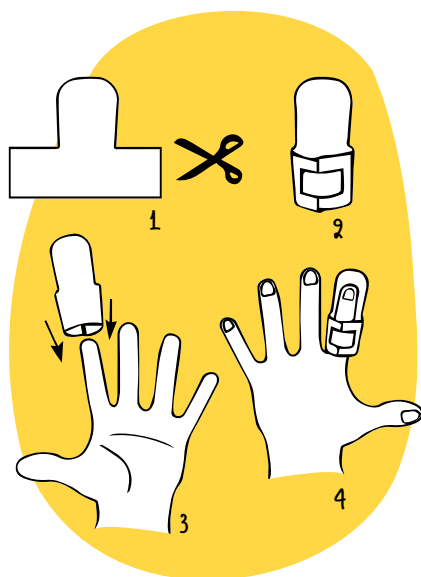

Υπάρχει ένα μικρό πουλάκι, που λέγεται «υφάντρα». Τα αρσενικά του είδους κάθε χρόνο φτιάχνουν, υφαίνουν, μια από τις ωραιότερες φωλιές που μπορείτε να ανακαλύψετε στη φύση, προκειμένου τα θηλυκά να επιλέξουν τις καλύτερες και να φωλιάσουν εκεί. Συνήθως οι φωλιές αυτές κρέμονται από κλαδιά μεγάλων δέντρων και βρίσκονται κοντά σε νερό.

Δημιουργήστε δαχτυλόκουκλες με ήρωες

Χρόνος: 30 λεπτά

Υλικά

- Χαρτόνι
- Χρώματα της αρεσκείας σας
- Κολλητική ταινία ή κόλλα

Σε χαρτόνι σχεδιάστε το περίγραμμα ενός ζώου και έπειτα κόψτε το. Μπορείτε να το ζωγραφίσετε ή να κολλήσετε πάνω του στολίδια που σας αρέσουν. Σας προτείνουμε το σχέδιο να μην είναι πολύ μικρό αλλά ούτε και πολύ μεγάλο, ώστε να μπορείτε να το χειριστείτε. Αφού κατασκευάσετε τη δαχτυλόκουκλά σας, δώστε της όνομα και πείτε την ιστορία της.

Απλή άσκηση δημιουργικής γραφής σε τρία βήματα

1. Φέρτε στο μυαλό σας ένα αντικείμενο της μόνιμης ή της περιοδικής έκθεσης του Μουσείου.
2. Γράψτε για αυτό τρία επίθετα.
3. Γράψτε τον πυρήνα μιας ιστορίας, την οποία αφηγείται σε πρώτο πρόσωπο το ίδιο το αντικείμενο.

Ιδέα: Μπορεί να γίνει διάλογος μεταξύ δύο ηρώων.

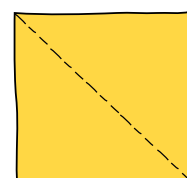
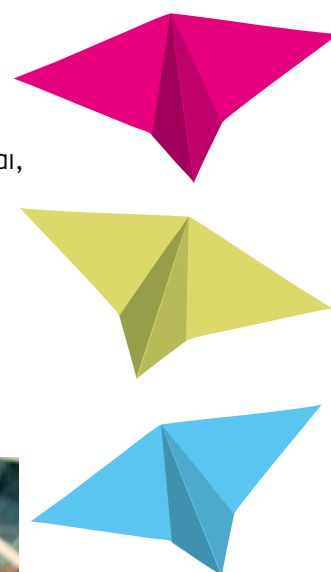
Κατασκευές origami

Χρόνος: 20 λεπτά

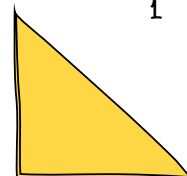
Οι κατασκευές origami είναι ευκολότερες απ' ό,τι φαίνονται, αρκεί να ακολουθήσετε πιστά τις οδηγίες. Μπορείτε να δοκιμάσετε!

Φτιάξτε εύκολα μια πεταλούδα-origami

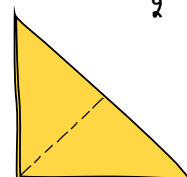
<https://www.youtube.com/watch?v=YBF9qpAln1M>

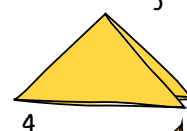
1

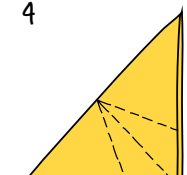
2

3

4

5

Ανθρώπινο γλυπτό

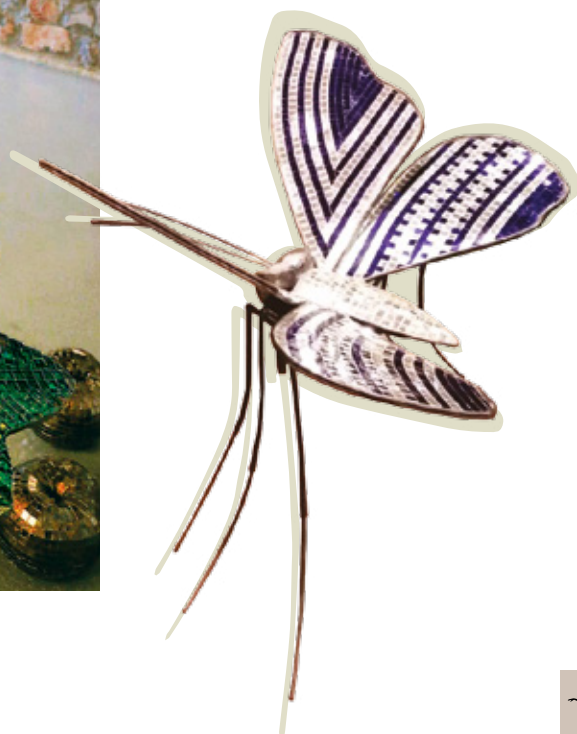
Χρόνος: 10 λεπτά

Υλικά

- Χαρτί του μέτρου (προαιρετικά)

Η δράση αυτή προϋποθέτει παρέα. Εάν είστε περισσότεροι από δύο, σχηματίστε ζευγάρια.

Ο ένας ξαπλώνει στο πάτωμα, σε χαρτί του μέτρου, ο άλλος τον «χρησιμοποιεί» ως εύπλαστη ύλη, σαν να είναι πηλός, και δίνει στο «γλυπτό» ό,τι μορφή θέλει. Στο δεύτερο στάδιο, κάθε «δημιουργός» μιλά στους άλλους για το έργο του. Μπορεί να γίνει εναλλαγή ρόλων.

Μουσική

Χρόνος: 15 λεπτά

Εάν δεν έχετε ήδη στο αρχείο σας τα έργα που προτείνουμε, μπορείτε να τα βρείτε στο διαδίκτυο:

Ακούστε

«Το καρναβάλι των ζώων» (1886), του Καμίγ Σεν-Σανς

<https://www.youtube.com/watch?v=k2RPKMJmSp0>

[Εισαγωγή και βασιλική παρέλαση του λιονταριού, κότες και κοκόρια, μουλάρια, χελώνες, ελέφαντας, καγκουρό, ενυδρείο, αγριογάιδαραι τραγουδούν, κούκος στο βάθος του δάσους, ορνιθώνες, πιανίστες, απολιθώματα, κύκνος, φινάλε].

Προσπαθήστε να «απομονώσετε» τμήματα του έργου και να εστιάσετε στα εξής:

1. Μπορείτε να αντιστοιχίσετε ποια ζώα ακούγονται τότε;
2. Ποια είναι η κίνησή τους: τρέχουν, στέκονται;
3. Τι συναισθήματα σας γεννά η μουσική;
4. Γράψτε την πρώτη λέξη που σας έρχεται στο μυαλό.

Την «Άνοιξη» (1723), του Αντόνιο Βιβάλντι

<https://www.youtube.com/watch?v=ljplxlSMJPo>

Ακούστε τουλάχιστον τα πρώτα πέντε λεπτά.

Μπορείτε να βρείτε ποιο μουσικό όργανο αντιστοιχεί σε ποιον (άνθρωπος/χιόνι/πουλιά/ρυάκι, κ.λπ.); Ο Βιβάλντι έχει επιλέξει ένα μουσικό όργανο για κάθε στοιχείο που θέλει να παρουσιάσει. Το έργο είναι μια αλληγορία ήχων που δημιουργούν ένα εκπληκτικό αποτέλεσμα ρυθμού, αρμονίας και μελωδιών.

Δηλαδή, μουσική!

Δημιουργία ομαδικού γλυπτού

Χρόνος: 40 λεπτά

Και αυτή η δράση θέλει παρέα.

Υλικά

Επιλέξτε την πρώτη ύλη που σας αρέσει.

Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερα από ένα υλικά:

- Πηλό
- Χρώματα ζωγραφικής
- Παλιά περιοδικά ή παλιές εφημερίδες
- Κομμάτια ύφασμα

..είναι μερικές από τις προτάσεις μας.

Με πηλό / ζωγραφική / κολάζ ξεκινάει να δημιουργεί ένα έργο ο πρώτος της παρέας. Ανά δύο λεπτά, ακολουθεί ο δεύτερος, ο τρίτος, κ.ο.κ. Αυτός που ακολουθεί δεν χρειάζεται να συνεχίσει με το υλικό που έχει χρησιμοποιήσει ο προηγούμενος. Μπορεί να επιλέξει άλλο, νέο υλικό. Φυσικά, δεν γνωρίζει τι είχε στο μυαλό του ο προηγούμενος, ούτε τι ήθελε να φτιάξει.

Στο τέλος μπορείτε να συζητήσετε για το αποτέλεσμα, αποκαλύπτοντας ο καθένας τι ήθελε να κάνει.

1. Πώς σας φάνηκε η εξέλιξη και το αποτέλεσμα αυτής της δουλειάς;
2. Πώς νιώσατε συνεχίζοντας τη δουλειά του προηγούμενου;
3. Πώς σας φάνηκε που κάποιος άλλος συνέχισε/άλλαξε αυτό που κάνατε;

Εναλλακτικά: διαδοχική ζωγραφική, διαδοχικό κολάζ

Καθρεφτίσματα

Χρόνος: 10 λεπτά

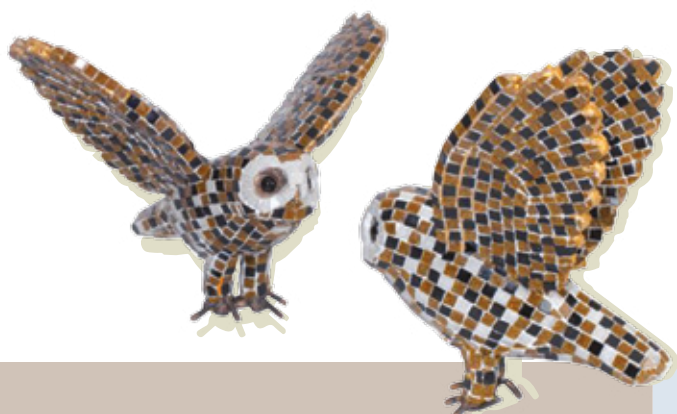
Αποφασίζουμε ένα θέμα, εμπνευσμένο από το Μουσείο ή από την περιοδική έκθεση

Παραδείγματα:

- Το ενυδρείο
- Οι κουκουβάγιες
- Οι πεταλούδες
- Τα σκαθάρια
- Η μελισσοκομία
- Τα σιτηρά
- Τα φύλλα της έκθεσης και τα φυτά της περιοχής της Στυμφαλίας.

Η ομάδα χωρίζεται σε ζευγάρια που κάθονται αντικριστά.
Κάθε παίκτης αντιγράφει τις κινήσεις του άλλου όσο πιο πιστά μπορεί.

Δημιουργία ατομικού γλυπτού

Χρόνος: 40 λεπτά

Επιλέγουμε ένα από τα ζώα που παρουσιάζονται στο Μουσείο και πλάθουμε από πηλό ή από χαρτοπολτό τη δική μας φανταστική εκδοχή του ζώου. Δεν είναι απαραίτητο να αντιγράψετε τη φύση. Η Αφροδίτη Λίτη, όπως η ίδια αναφέρει με αφορμή την έκθεσή της στο Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας, δημιούργησε τα υπερμεγέθη έντομα και ερπετά της αποτυπώνοντας αυτό που είχε φανταστεί, και όχι βασισμένη σε μελέτες ανατομίας.

Οδηγίες για δημιουργία χειροποίητου χαρτιού και χαρτοπολτού

Δείτε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Το χαρτί αλλιώς" εδώ:

<https://www.youtube.com/watch?v=9VCjuykvx6U>

Υλικά

- Παλιά βιβλία, παλιά αλληλογραφία, κατάλογοι, περιοδικά, χαρτί υγιείας, κ.ά.
- Ένα μπλέντερ φαγητού (για το χαρτί υγιείας δεν απαιτείται)
- Μια κορνίζα με λεπτή σίτα και μια χωρίς σίτα
- Μια λεκάνη στην οποία να χωράει η σίτα
- Στυπόχαρτο, χαρτί κουζίνας, μάλλινο ύφασμα
- Ένα μεγάλο σφουγγάρι
- Μια ξύλινη πινακίδα για το πρεσάρισμα
- Ύφασμα (π.χ., από παλιά σεντόνια)
- Ένα ηλεκτρικό σίδερο (προαιρετικά)

Οδηγίες

1. Κόψτε τα χαρτιά σε μικρά κομμάτια.
2. Μουλιάστε τα κομμάτια χαρτιού σε ζεστό νερό, κατά προτίμηση αποβραδís.
3. Βάλτε στο μπλέντερ ένα μέρος κομματάκια μουλιασμένου χαρτιού με πέντε μέρη νερό.
4. Ανακατέψτε μέχρι να γίνει χαρτοπολτός. Αν χρησιμοποιήσετε χαρτί υγιείας, πετυχαίνετε το ίδιο αποτέλεσμα λιώνοντας το χαρτί με τα χέρια.
5. Τοποθετήστε τον πολτό στη λεκάνη και επαναλάβετε την πιο πάνω διαδικασία μέχρι να έχετε την ποσότητα του χαρτοπολτού που χρειάζεστε για το χειροποίητο χαρτί. Γεμίστε τη λεκάνη με νερό ανάλογα με το πάχος του χαρτιού που θέλετε να πετύχετε (3-4 κούπες πολτό σε νερό). Όσο πιο πολύ πολτό βάλετε, τόσο πιο παχύ θα είναι το χαρτί που θα κατασκευάσετε.
6. Ανακατέψτε με το χέρι τον πολτό μέσα στη λεκάνη.
7. Τοποθετήστε την κενή κορνίζα πάνω στη κορνίζα με τη σίτα. Αυτό θα σας δώσει τα όρια του χειροποίητου χαρτιού.

8. Βυθίστε τις δυο κορνίζες, ενωμένες, στη λεκάνη. Κουνήστε ελαφρώς, ώστε να πετύχετε μια στρώση χαρτοπολτού ίδιου πάχους πάνω στην κορνίζα με τη σίτα καθώς θα την ανασύρετε με προσοχή από τη λεκάνη.
9. Αφαιρέστε με προσοχή την κορνίζα έτσι που πάνω στη σίτα να δημιουργηθεί μια στρώση από χαρτοπολτό.
10. Με προσοχή, αναποδογυρίστε τη σίτα με το φύλλο χαρτοπολτού πάνω σε μάλλινο ύφασμα.
11. Με το σφουγγάρι αφαιρέστε την περίσσεια νερού από την άλλη μεριά της σίτας.
12. Αφαιρέστε τη σίτα.
13. Τοποθετήστε και στην άλλη πλευρά του χειροποίητου χαρτιού ένα κομμάτι μάλλινο ύφασμα.
14. Τοποθετήστε την ξύλινη πινακίδα και από πάνω κάποιο βάρος.
15. Αλλάζετε τα υφάσματα κάθε μία ώρα.
16. Όταν πια το χαρτί είναι απλώς νωπό και όχι βρεγμένο, τοποθετήστε το ανάμεσα σε στεγνά στυπόχαρτα ή σε χαρτί κουζίνας και κάτω από βάρος, ώστε να απομακρύνετε κάθε ίχνος υγρασίας. Εναλλακτικά, μπορείτε να το τοποθετήσετε ανάμεσα σε βαμβακερό ύφασμα και να το σιδερώσετε σε χαμηλή θερμοκρασία.

Υλικά και οδηγίες για τον χαρτοπολτό

Τα υλικά που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε είναι ίδια με αυτά για το χειροποίητο χαρτί, όπως ίδια είναι και τα βήματα από το 1 έως το 3. Η αναλογία στο μπλέντερ είναι ένα μέρος κομμένα χαρτάκια και τρία μέρη νερό. Στη συνέχεια, σουρώστε τον πολτό και πιέστε με το χέρι ώστε να απομακρύνετε το μεγαλύτερο μέρος του νερού (δεν πρέπει να στάζουν νερά). Προσθέστε κόλλα βιβλιοδεσίας λευκή, PVA, και ανακατέψτε με το χέρι καλά. Η ποσότητα που θα χρησιμοποιήσετε πρέπει να είναι αυτή που θα σας δώσει χαρτοπολτό με ενιαία υφή, ώστε να μην τρίβεται καθώς θα δημιουργείτε το έργο σας. Μπορείτε να χρωματίσετε το γλυπτό σας πριν ή/και μετά το στέγνωμα του χαρτοπολτού.

Δημιουργήστε τη δική σας παρουσία της «αδάμαστης φύσης» στον χώρο σας και στείλτε μας τη φωτογραφία.

Ζώα και φυτά που θα δημιουργήσετε όπως σας έχουμε ήδη προτείνει στις άλλες δράσεις, κούκλες, μπιμπελό που έχετε ή φωτογραφίες, χρησιμοποιήστε τα ως αντικείμενα και σκηνογραφήστε στον δικό σας χώρο μια παρουσία από τη φύση. Στη συνέχεια, απαθανατίστε το σκηνικό σε φωτογραφία. Στείλτε τη φωτογραφία σε εμάς (pio@piraeusbank.gr) ή δημιουργήστε το δικό σας άλμπουμ με σκηνοθετημένες φωτογραφίες.

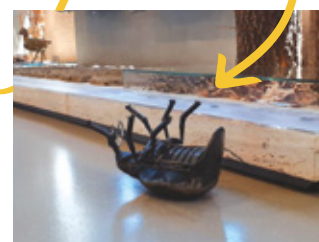
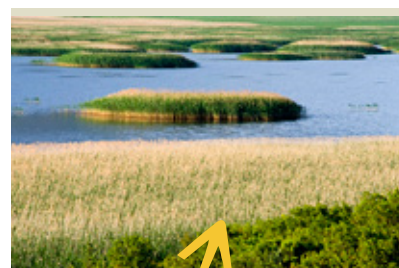
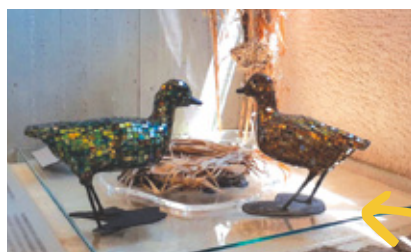
Συζήτηση / καταγραφή απόψεων

Χρόνος: 45 λεπτά

Έχοντας ήδη επισκεφθεί τη μόνιμη έκθεση του Μουσείου Περιβάλλοντος Στυμφαλίας, σας προτείνουμε να παρακολουθήσετε διαδικτυακά την εφαρμογή που παρακολουθεί τη δορυφορική καταγραφή του υδροφόρου ορίζοντα, η οποία προβάλλεται στο Μουσείο: <https://lake-stymfalia.gr/>

Εν συνεχεία, και με αφορμή «μεγάλα ερωτήματα», ξεκινήστε τον διάλογο ή γράψτε τις απόψεις σας:

1. Ποιος είναι ο ρόλος της φύσης στη ζωή του ανθρώπου;
2. Γιατί ο άνθρωπος δρα αλόγιστα, σπαταλώντας πόρους;
3. Είναι εφικτή η αειφόρος ανάπτυξη σε περιοχές Natura;

Ένας νέος εικαστικός

Χρόνος: 40 λεπτά

Υλικά

Διαλέξτε ένα υλικό ως πρώτη ύλη:

- Πηλό και χρώματα για να τον χρωματίσετε
- Μπλοκ ζωγραφικής και χρώματα της αρεσκείας σας
- Παλιά περιοδικά και παλιές εφημερίδες
- Πλαστικά κομμάτια από την ανακύκλωση
- Βότσαλα σε διάφορα σχέδια

Η Λουίζ Μπουρζουά, Γαλλίδα γλύπτρια και εικαστικός, που φιλοτέχνησε την αράχνη της φωτογραφίας, έχει επίσης εμπνευστεί από τον κόσμο των πτηνών και των εντόμων.

Γεννήθηκε στο Παρίσι το 1911 και πέθανε στη Νέα Υόρκη το 2010. Αν και έγινε διάσημη μέσα από τα γλυπτά μεγάλης κλίμακας, έχει σπουδαίο έργο και ως ζωγράφος και χαράκτρια. Υπερμεγέθη έργα της, όπως το εικονιζόμενο, είναι από τα πιο φωτογραφημένα σύγχρονα έργα τέχνης.

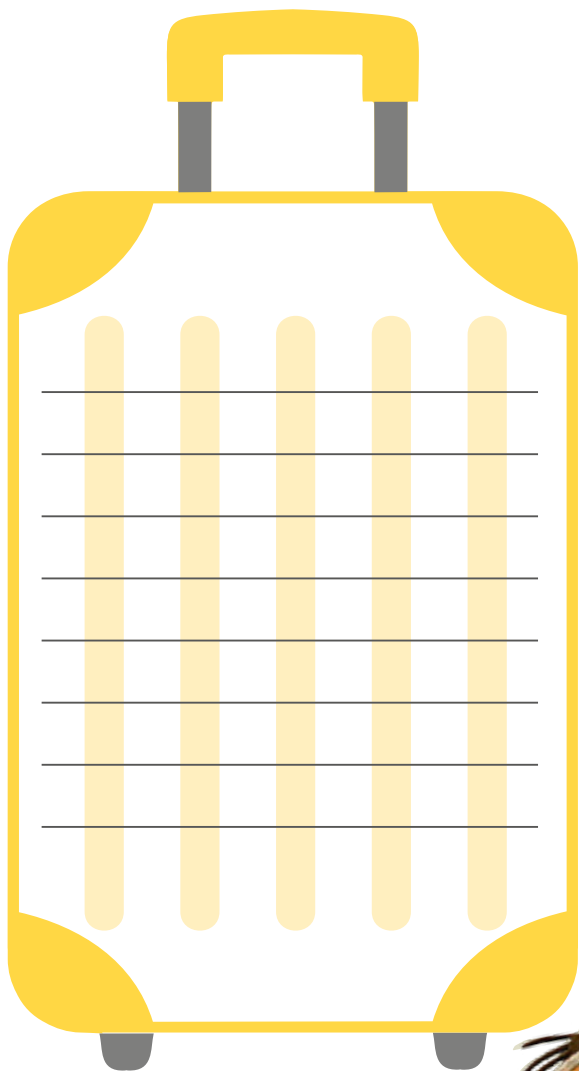
Εμπνευστείτε κι εσείς από αυτά και φτιάξτε σε χαρτί σχέδια και ζωγραφιές που να απεικονίζουν έντομα. Προσπαθήστε να φτιάξετε μικρά έντομα από πηλό, ή να ζωγραφίσετε πέτρες, ώστε να δημιουργήσετε μια γωνιά γλυπτικής με τα έργα σας, στο σχολείο ή στο σπίτι.

Πριν σας αποχαιρετήσουμε, θα θέλαμε να κρατήσετε κάτι περισσότερο από μια απλή ανάμνηση.

Για τον λόγο αυτό, ετοιμάστε τη βαλίτσα σας!

Φανταστείτε ότι έχετε μαζί σας μια βαλίτσα ή ένα θησαυροφυλάκιο, το οποίο θα πάρετε μαζί φεύγοντας από εδώ. Εκεί μπορείτε να βάλετε όλα τα πολύτιμα που συλλέξατε από αυτή σας την επίσκεψη: την ανάμνηση ενός γεγονότος ή κάποιων καινούργιων φίλων, μια δεξιοτέπια, ένα καινούργιο παιχνίδι που μάθατε.

Καταγράψτε ή συζητήστε τη λίστα σας.

Όπως σε κάθε ταξίδι, έτσι και σε αυτό ίσως θα θελήσετε να πάρετε ένα φανταστικό δώρο και να το χαρίσετε στον διπλανό σας, ή σε κάποιον αγαπημένο σας, εξηγώντας τι ακριβώς τού χαρίζετε και γιατί ειδικά σε εκείνον.

Λύσεις

Σελίδα 3

Της Θεάς Αθηνάς

Σελίδα 4

Κόκκινη κλωστή δεμένη
στην ανέμη τυλιγμένη
δώσ' της κλώτσο να γυρίσει
παραμύθι ν' αρχινήσει.

Σχεδιάζοντας το έντυπο

Το έντυπο σχεδιάστηκε σύμφωνα με τη θεωρία των τύπων νοημοσύνης, την οποία εξέφρασε ο H. Gardner, το 1993, υποστηρίζοντας ότι η ανθρώπινη νοημοσύνη, δηλαδή η ικανότητα να κατανοήσει ο άνθρωπος τον κόσμο, είναι πολυδιάστατη και μπορεί να «διαιρεθεί» στους ακόλουθους τύπους νοημοσύνης: λεκτική ή γλωσσική, λογικομαθηματική, χωροαντιληπτική, μουσική, κιναισθητική, διαπροσωπική, ενδοπροσωπική, φυσική και υπαρξιακή.

Με οδηγό τους εννέα τύπους νοημοσύνης, οι δράσεις του εντύπου χωρίζονται σε εννέα ενότητες. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να επιλέξετε παιχνίδια ή προγράμματα από μία ενότητα. Αντίθετα, σας προτείνουμε να κινηθείτε σε διαφορετικές ενότητες, ανακαλύπτοντας έτσι πιθανές δεξιότητες ή ικανότητές σας, που μπορεί να μην τις είχατε εντοπίσει.

Περισσότερα για τους τύπους νοημοσύνης:

Νικονάνου, Ν., Μπούνια, Α., Φιλιππουπολίτη, Α., Χουρμουζιάδη, Α., Γιαννούτσου, Ν., 2015.

Μουσικακή μάθηση και εμπειρία στον 21ο αιώνα. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/712>

ΛΕΚΤΙΚΗ / ΓΛΩΣΣΙΚΗ

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΧΩΡΟΑΝΤΙΛΗΠΤΙΚΗ

ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

ΥΠΑΡΞΙΑΚΗ

ΚΙΝΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΕΝΔΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

ΦΥΣΙΚΗ

Άλλες πηγές

Ζ. Αρχοντάκη-Δ. Φιλίππου, *205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύκωση ομάδων ψυχοθεραπείας, κοινωνικής εργασίας, εκπαίδευσης*, Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 2003

D.M. Plummer, *Παιχνίδια αυτοεκτίμησης για παιδιά*, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2013

Συντελεστές

Συντονισμός-εποπτεία: Ανδρέας Λαπούρτας

Σχεδιασμός-επιμέλεια: Αλεξάνδρα Τράντα, Λαία Κιουρκτσόγλου, Κωστής Καλαποθάκης

Γλωσσική επιμέλεια: Ανδρέας Παππάς

Γραφιστική επεξεργασία: Ιουλία Καραβασιλόγλου

